

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **W. G.**

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 stycznia 2018 r.,

kwestii dopuszczalności skargi obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 października 2017 r.,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 9 marca 2017 r.,

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

1) pozostawić skargę bez rozpoznania;

2) obciążyć oskarżonego uiszczoną przez niego opłatą sądową w kwocie 450 zł.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z 9 marca 2017 r., warunkowo umorzył postępowanie karne wobec W. G. w sprawie o czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony 5 marca 2016 r., na roczny okres próby; orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku oraz świadczenie

pieniężne w kwocie 12 000 zł. Sąd Okręgowy w W. – po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. apelacji prokuratora na niekorzyść oskarżonego, forsującej tezę o potrzebie wydania w sprawie wyroku skazującego – uchylił pierwszoinstancyjny wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając naruszenie: 1) przepisów prawa procesowego, to jest art. 434 § 1 k.p.k. i art. 7 k.p.k.; 2) prawa materialnego, to jest art. 66 § 1 k.k. i art. 53 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 3 k.k. W konsekwencji zażądał uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się niedopuszczalna; zarządzenie z 16 listopada 2017 r., stanowiące w istocie przyjęcie skargi, nie mogło zatem się ostać.

Rozważania wypada rozpocząć od przypomnienia, że art. 539 f k.p.k. nakazuje w postępowaniu uregulowanym w Rozdziale 55 a Kodeksu postępowania karnego odpowiednie stosowanie m. in. art. 530 § 2 i 3 i art. 531. Pierwszy z przepisów stosowanych, a dokładniej jego § 2, określa podstawę do odmowy przyjęcia kasacji w wypadku niespełnienia warunków skutecznego jej wniesienia, a drugi stanowi podstawę do pozostawienia kasacji bez rozpoznania przez Sąd Najwyższy, gdy została ona bezpodstawnie przyjęta. Zdaniem Sądu Najwyższego – zważywszy przede wszystkim na fakt, że zarówno kasacja, jak i skarga na wyrok kasatoryjny stanowią nadzwyczajne środki zaskarżenia – przepisy odniesienia, to jest art. 530 § 2 k.p.k. i art. 531 k.p.k., stosować należy bez znaczących modyfikacji w ich dyspozycji w postępowaniu skargowym.

Kolejną uwagę trzeba odnieść do treści art. 539 a § 3 k.p.k., który wymienia podstawy wniesienia skargi od wyroku o charakterze kasatoryjnym. Katalog tych podstaw, ze względu na posłużenie się zwrotem „wyłącznie”, jest zamknięty. W komentowanym przepisie jest mowa o dwóch podstawach: 1) naruszeniu art. 437 k.p.k. (chodzi tu o jego § 2 zd. 2) i 2) bezwzględnym uchybieniu z art. 439 § 1 k.p.k. Jakkolwiek w Rozdziale 55 a nie mówi się o „zarzutach”, to jednak wobec nakazu odpowiedniego stosowania w postępowaniu skargowym art. 536 k.p.k., wyrażonego w art. 539 f k.p.k., wolno przyjąć, że na autorze skargi ciąży obowiązek formułowania zarzutów stawianych wyrokowi kasatoryjnemu.

Dokonana wyżej analiza stanu prawnego prowadzi do konkluzji, że skoro art. 530 § 2 *in fine* k.p.k. upoważnia określony organ sądowy do odmowy przyjęcia kasacji opartej na innych podstawach niż wskazane w art. 523 k.p.k., to siłą rzeczy tenże pierwszy przepis, stosowany bez istotnych zmian w postępowaniu skargowym, przyznaje właściwemu organowi sądu odwoławczego kompetencję do odmowy przyjęcia skargi, gdy podniesiono w niej zarzuty inne niż określone w art. 539 a § 3 k.p.k. Gdy ta powinność zostanie na etapie odwoławczym zaniedbana, Sąd Najwyższy winien orzec o pozostawieniu skargi bez rozpoznania (art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 539 f k.p.k.). Innymi słowy: **skarga na wyrok o charakterze kasatoryjnym oparta na podstawach niewymienionych w art. 539 a § 3 k.p.k. jest niedopuszczalna i w związku z tym prezes sądu odwoławczego (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia) powinien odmówić jej przyjęcia; jeśli tak się nie stanie, Sąd Najwyższy zobligowany jest taką wadliwie przyjętą skargę pozostawić bez rozpoznania (art. 539 f k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 *in fine* k.p.k. i art. 531 § 1 k.p.k.).**

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, łatwo dostrzec, że wśród zarzutów podniesionych w skardze obrońcy brak jest tych, o których mowa w art. 539 a § 3 k.p.k. Autor skargi ani nie twierdził, że w fazie postępowania odwoławczego zaistniała którakolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani też nie utrzymywał, że doszło do naruszenia art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Skarga zatem jawiła się jako ewidentnie niedopuszczalna, tym bardziej że Sąd *ad quem*, dzieląc punkt widzenia prezentowany w apelacji prokuratora o braku wszystkich przesłanek umożliwiających zastosowanie wobec oskarżonego instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego (chodziło przede wszystkim o ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu), nie był uprawniony - z uwagi na regułę *ne peius* (art. 454 § 1 k.p.k.) – do wydania wyroku skazującego. Uznając prokuratorską apelację za zasadną, mógł tylko wydać orzeczenie kasatoryjne.

Odpowiednie stosowanie art. 527 § 1 – 4 k.p.k. do skargi (tak stanowi art. 539 f k.p.k.) oznaczało *in concreto* konieczność obciążenia oskarżonego uiszczoną przez niego opłatą w kwocie 450 zł. Rozstrzygnięcie w przedmiocie pozostałych kosztów postępowania skargowego powinno zapaść dopiero w orzeczeniu

kończącym postępowanie w sprawie (art. 626 § 1 k.p.k.), jako że art. 637 a k.p.k. nie został recypowany do postępowania skargowego.

kc